A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2019. március 7.*

„Előzetes döntéshozatal – Vámunió – 2913/92/EGK rendelet – 37. cikk – Közösségi Vámkódex – 2454/93/EGK rendelet – 313. cikk – Az áruk vámjogi helyzete – Az áruk közösségi jellegének vélelme”

A C-643/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Supremo Tribunal Administrativo (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Portugália) a Bírósághoz 2017. november 17-én érkezett, 2017. október 11-i határozatával terjesztett elő

a **Suez II Water Technologies & Solutions Portugal Unipessoal Lda**, korábban GE Power Controls Portugal, Material Eléctrico Lda, később GE Power Controls Portugal Unipessoal Lda

és

a **Fazenda Pública**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: C. Toader tanácselnök, A. Rosas (előadó) és L. Bay Larsen bírák,

főtanácsnok: G. Hogan,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Suez II Water Technologies & Solutions Portugal Unipessoal Lda képviseletében R. Garção Soares advogado,

– a portugál kormány képviseletében L. Inez Fernandes, M. Figueiredo és N. Vitorino, meghatalmazotti minőségben,

– a görög kormány képviseletében M. Tassopoulou és A. Dimitrakopoulou, meghatalmazotti minőségben,

– a spanyol kormány képviseletében S. Jiménez García és V. Ester Casas, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: portugál.

– az Európai Bizottság képviseletében A. Caeiros és F. Clotuche-Duvieusart, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 A Supremo Tribunal Administrativo (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Portugália) által előterjesztett előzetes döntéshozatali kérelem az 1996. december 19-i 82/97/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 1997. L 17., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 8. kötet, 179. o.) módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL 1992. L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.; a továbbiakban: Vámkódex) 37. cikkének és az 1998. január 12-i 75/98/EK bizottsági rendelettel (HL 1998. L 7., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 8. kötet, 404. o.) módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet (HL 1993. L 253., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 6. kötet, 3. o.; helyesbítés: HL 1993. L 253., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 6. kötet, 3. o.; a továbbiakban: végrehajtási rendelet) 313. cikke (1) bekezdésének és (2) bekezdése a) pontjának értelmezésére irányul.

2 E kérelmet a Suez II Water Technologies & Solutions Portugal Unipessoal Lda, korábban GE Power Controls Portugal, Material Eléctrico Lda, később GE Power Controls Portugal Unipessoal Lda (a továbbiakban: Suez II) és a Fazenda Pública (államkincstár, Portugália) között a Suez II által megszerzett bizonyos áruk vámjogi helyzete tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A Vámkódex

3 A Vámkódex 4. cikkének az alapjogvitával érintett időszakban, azaz a 2000. június 16. és 2000. augusztus 24. közötti időszakban hatályos változata kimondta:

„E Kódex alkalmazásában a következő meghatározásokat kell alkalmazni:

[…]

6. »Vámjogi helyzet« az áruk közösségi vagy nem közösségi helyzete.

7. »Közösségi áruk«:

– a 23. cikkben említett feltételek szerint, teljes egészében a Közösség vámterületén létrejött vagy előállított áruk, amelyek nem tartalmaznak a Közösség vámterületének részét nem képező országokból vagy területekről importált árut. […]

– a Közösség vámterületének részét nem képező országokból vagy területekről importált áruk, amelyeket szabad forgalomba bocsátottak,

– a Közösség vámterületén belül kizárólag a második francia bekezdésben említett árukból vagy az első és a második francia bekezdésben említett árukból létrejött vagy előállított áruk.

8. »Nem közösségi áruk« a 7. pontban említett áruktól eltérő áruk.

[…]

13. »Vámfelügyelet« a vámhatóságok által a vámjogszabályok és – indokolt esetben – a vámfelügyelet alatt lévő árura vonatkozó egyéb rendelkezések betartásának biztosítása céljából általában tett intézkedés.

14. »Vámellenőrzés« a vámjogszabályok és – indokolt esetben – a vámfelügyelet alatt lévő árura vonatkozó egyéb rendelkezések betartásának biztosítása céljából tett olyan különleges intézkedések, mint például az áru megvizsgálása, dokumentumok meglétének és hitelességének ellenőrzése, vállalkozások könyvvitelének és egyéb nyilvántartásainak megvizsgálása […].

[…]

19. »Az áru vám elé állítása« a vámhatóság erre megállapított módon történő értesítése az árunak a vámhivatalba vagy a vámhatóságok által kijelölt vagy jóváhagyott egyéb helyre történő megérkezéséről.

[…]”

4 A Vámkódex 13. cikke előírta:

„A vámhatóságok, a hatályos rendelkezésekben megállapított feltételeknek megfelelően, elvégezhetnek minden ellenőrzést, amelyet a vámjogszabályok megfelelő alkalmazása biztosításának érdekében szükségesnek tartanak.”

5 E törvénykönyv 14. cikke a következőket írta elő:

„A vámjogszabályok alkalmazása érdekében az árukereskedelemmel kapcsolatos műveletekben közvetve vagy közvetlenül részt vevő személyek kötelesek a vámhatóságok rendelkezésére bocsátani az előírt iratokat és információkat – tekintet nélkül azok megjelenési formájára –, valamint kérésükre a megkívánt segítséget megadni az előírt határidőn belül.”

6 A Vámkódex 16. cikkének megfelelően az érintett személyek a 14. cikkben említett iratokat a hatályos rendelkezésekben megállapított időtartamig, de legalább 3 naptári évig kötelesek megőrizni a vámhatóság által történő ellenőrzés céljából, tekintet nélkül azok megjelenési formájára.

7 A Vámkódexnek „Az áru vámjogi sorsa felőli döntést megelőzően a Közösség vámterületére beléptetett árura alkalmazandó rendelkezések” című III. címében szereplő, „Az áru beléptetése a Közösség vámterületére” című I. fejezetében található 37. cikke kimondta:

„(1) A Közösség vámterületére behozott áru a beléptetése időpontjától kezdve vámfelügyelet alatt áll. Az árut a vámhatóság a hatályban lévő rendelkezéseknek megfelelően ellenőrizheti.

(2) Az áru adott esetben addig marad az említett vámfelügyelet alatt, amíg erre vámjogi helyzetének meghatározásához szükség van; nem közösségi áru esetében pedig, a 82. cikk (1) bekezdésének sérelme nélkül addig, amíg a vámjogi helyzete meg nem változik, vámszabad területre vagy vámszabad raktárba kerül, vagy a 182. cikknek megfelelően újraexportálják vagy megsemmisítik.”

8 A Vámkódex 38. cikkének (1) és (5) bekezdése a következőképpen szólt:

„(1) A Közösség vámterületére beléptetett árut az azt a Közösségbe behozó személy haladéktalanul továbbszállítja – ha van ilyen – a vámhatóság által kijelölt útvonalon és utasításainak megfelelően:

a) a vámhatóság által kijelölt vámhivatalhoz vagy bármely más olyan helyre, amit e hatóságok kijelöltek vagy jóváhagytak; vagy

b) vámszabad területre, ha az árut közvetlenül erre a vámszabad területre akarják beléptetni:

– tengeri vagy légi úton, vagy

– szárazföldi útvonalon a Közösség vámterületének másik részén való keresztülhaladás nélkül, amennyiben a vámszabad terület érintkezik valamely tagállam és egy harmadik ország közötti szárazföldi határral.

[…]

(5) Az (1)–(4) bekezdés és a 39–53. cikk nem vonatkozik a Közösség vámterületét ideiglenesen elhagyó árura, amíg e területen lévő két pont között halad tengeri vagy légi úton, feltéve hogy a fuvarozás közvetlen útvonalon, menetrend szerinti légi járat vagy hajójárat igénybevételével történik a Közösség vámterületén kívüli megállás nélkül.

Ez a rendelkezés nem alkalmazható a harmadik ország kikötőjében vagy repülőterén, illetve szabadkikötőjében berakodott árukra.”

9 A Vámkódexnek „Az áru vám elé állítása” című 2. fejezetében szereplő 40. cikke kimondta:

„Azt az árut, amely a 38. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében megérkezik a vámhivatalhoz vagy a vámhatóság által kijelölt vagy jóváhagyott egyéb helyre, az árut a Közösség vámterületére behozó személynek vagy, adott esetben, az e behozatalt követően az áru fuvarozásáért felelősséget vállaló személynek vám elé kell állítania.”

10 A Vámkódexnek a „Gyűjtő árunyilatkozat és a vám elé állított áru kirakása” című 3. fejezetében szereplő 43. cikke az alábbiak szerint rendelkezett:

„A 45. cikkre is figyelemmel, a […] 40. cikk értelmében vám elé állított áruk gyűjtő árunyilatkozat alá vonhatók.

A gyűjtő árunyilatkozatot az áru vám elé állításának megtörténtekor kell benyújtani. […]”

11 A Vámkódex 44. cikke értelmében:

„(1) A gyűjtő árunyilatkozatot a vámhatóság által előírt mintának megfelelő nyomtatványon kell benyújtani. A vámhatóság azonban bármely olyan kereskedelmi vagy hivatalos okmány használatát engedélyezheti gyűjtő árunyilatkozatként, amely tartalmazza az áru azonosításához szükséges adatokat.

(2) A gyűjtő árunyilatkozatot annak a személynek kell benyújtania:

a) aki az árut a Közösség vámterületére behozta vagy aki az áruk ezt követő fuvarozását vállalta; vagy

b) akinek a nevében az a) pontban említett személyek eljártak.”

12 A Vámkódexnek „A vám elé állított áru vámjogi sorsa meghatározásának kötelezettsége” című 4. fejezetében szerepelt a 48. és a 49. cikk.

13 A Vámkódex 48. cikke előírta:

„A vám elé állított, nem közösségi áru vámjogi sorsát rendezni kell az ilyen áruk számára engedélyezhető módon.”

14 A Vámkódex 49. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„(1) Ha az árukat gyűjtő árunyilatkozat alá vonták, akkor a vámjogi sorsuk meghatározásához szükséges alakiságokat a következő időn belül el kell végezni:

a) tengeri úton szállított áru esetében a gyűjtő árunyilatkozat benyújtásától számított 45 nap;

b) nem tengeri úton szállított áru esetében a gyűjtő árunyilatkozat benyújtásától számított 20 nap.”

15 „Az áru vámjogi sorsa” című IV. címben található „Vámeljárások” című 2. fejezetben a Vámkódex 59. cikkének (1) bekezdése kimondta:

„A vámeljárás alá vonásra szánt árukról az adott vámeljárásra vonatkozó vámáru-nyilatkozatot kell benyújtani.”

16 A Vámkódexnek a „Vámeljárások” című 2. fejezetben szereplő, „Szabad forgalomba bocsátás” című 79. cikke az alábbiak szerint rendelkezett:

„A szabad forgalomba bocsátással a nem közösségi áru elnyeri a közösségi áru vámjogi helyzetét.

Ez maga után vonja a kereskedelempolitikai intézkedések alkalmazását, az áru behozatalával kapcsolatban megállapított egyéb vámalakiságok elvégzését és a jogszabály alapján fizetendő vámok megállapítását.”

17 A Vámkódexnek az „Egyéb vámjogi sors című” 3. fejezet 1. szakaszának „Az áru vámszabad területről vagy vámszabad raktárból történő kiléptetése” című D. részében szereplő 180. cikke értelmében:

„(1) Ha az árut a Közösség vámterületének egy másik részére léptetik be vagy küldik vissza, vagy vámeljárás alá vonják, a 170. cikk (4) bekezdésében említett igazolás felhasználható ezen áru közösségi vagy nem közösségi helyzetének bizonyítékaként.

(2) Ha az igazolással vagy valamilyen más módon nem bizonyított, hogy az áru közösségi vagy nem közösségi vámjogi helyzetű-e, az árut úgy kell tekinteni, mint:

– közösségi árut, a kiviteli vámok és kiviteli engedélyek vagy a kereskedelempolitika értelmében megállapított kiviteli intézkedések alkalmazása céljából,

– nem közösségi árut, minden egyéb esetben.”

18 E kódex „Vámtartozás” című VII. címében található 202. cikk az alábbiak szerint rendelkezett:

„(1) A behozatalkor vámtartozás keletkezik:

a) a behozatalivám-köteles árunak a Közösség vámterületére történő jogellenes bejuttatásakor; vagy

[…]

(2) A vámtartozás az áru jogellenes bejuttatásakor keletkezik.

[…]”

A végrehajtási rendelet

19 A végrehajtási rendelet 313. cikkének az érintett időszakban hatályos változata az alábbiak szerint rendelkezett:

„(1) A Vámkódex 180. cikkére és az e cikk (2) bekezdésében felsorolt kivételekre is figyelemmel, a Közösség vámterületén valamennyi árut közösségi árunak kell tekinteni, kivéve, ha megállapításra kerül, hogy azok nem rendelkeznek közösségi helyzettel.

(2) A következő áruk nem tekinthetők közösségi áruknak, kivéve ha a 314–323. cikk alapján megállapítást nyer, hogy közösségi helyzettel rendelkeznek:

a) a Vámkódex 37. cikkének megfelelően a Közösség vámterületére behozott áruk;

b) átmeneti megőrzés alatt vagy vámszabad területen, illetve vámraktárban levő áruk;

c) felfüggesztő eljárás alá vont áruk.

A fenti rendelkezéstől eltérve, a Vámkódex 38. cikkének (5) bekezdésével összhangban a Közösség vámterületére behozott árukat közösségi áruknak kell tekinteni, kivéve, ha megállapításra kerül, hogy nem rendelkeznek közösségi helyzettel:

– ha – légi szállítás esetén – az árut egy közösségi repülőtéren rakodják be vagy rakják át és küldik tovább a Közösség vámterületén levő másik repülőtérre, és valamelyik tagállamban kiállított egyetlen fuvarokmány fedezete mellett szállítják,

– vagy – tengeri szállítás esetén – az árut a Közösség vámterületén levő kikötők között egy, a 313a. és 313b. cikknek megfelelően engedélyezett menetrend szerinti hajójárat szállítja.”

20 A végrehajtási rendelet 314–323. cikke az áru közösségi helyzetének igazolására és ezen igazolás lehetséges formáira vonatkozott.

21 A végrehajtási rendelet 314. cikke a következőképpen rendelkezett:

„(1) Amennyiben az áru a 313. cikk értelmében nem tekinthető közösségi árunak, akkor az áru közösségi helyzetét nem lehet a (2) bekezdés szerint megállapítani, kivéve ha:

a) az árut egy másik tagállamból hozták oly módon, hogy az út során harmadik ország területén nem haladtak át; vagy

b) az árut egy másik tagállamból hozták egy harmadik ország területén keresztül, egy tagállamban kibocsátott egyetlen fuvarokmány fedezete mellett […]

[…]

(2) Az áruk közösségi helyzetét kizárólag a következő módon lehet igazolni:

a) a 315–318. cikkben foglalt okmányok valamelyikével; vagy

b) a 319–323. cikkben megállapított szabályoknak megfelelően; […]

[…]”.

22 A végrehajtási rendelet 317. cikke a következőképpen rendelkezett:

„(1) Az áru közösségi helyzetét az alábbiakban meghatározott feltételek szerint az árura vonatkozó számla vagy fuvarokmány bemutatásával kell igazolni.

[…]

(5) Ez a cikk csak akkor alkalmazható, ha a számla vagy fuvarokmány kizárólag közösségi árukra vonatkozik.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

23 A Suez II Portugáliában működik, és elektromos berendezések gyártásával és kereskedelmével foglalkozik. Telephelyére olyan áruk érkeztek, amelyeket ipari tevékenysége keretében kívánt felhasználni. Ezen árukat a 2000., 2001. és 2002. év során szállították és számlázták a számára a tényállás megvalósulása idején harmadik országoknak minősülő Magyarországon és Lengyelországban letelepedett vállalkozások, valamint Svájcban letelepedett vállalkozások.

24 A portugál vámhatóságok helyszíni vizsgálatot végeztek a Suez II telephelyén. E helyszíni vizsgálat 2002. november 18-án vette kezdetét.

25 Az említett áruk szállításával kapcsolatos valamennyi számla azonosítását követően a vámhatóságok felhívták a Suez II-t arra, hogy nyújtsa be az azt bizonyító dokumentumokat, hogy ezen áruk beléptek az Európai Unió területére, azokat a vámhatóságoknak bemutatták, és azok a Vámkódex 38. és 43. cikkében előírtak szerint gyűjtő árunyilatkozat tárgyát képezték.

26 A Suez II több tagállam vámhatóságához benyújtotta a behozatali nyilatkozatokat a számlákkal érintett áruk többsége, de nem azok összessége vonatkozásában.

27 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanis rámutat, hogy a Magyarországon letelepedett GE Hungarytól, valamint a Lengyelországban letelepedett GE Polskától és Elestertől származó áruk vonatkozásában a Suez II nem nyújtott be a vámhatósághoz dokumentumokat az áruk szabad forgalomba bocsátásának igazolására, amelynek következtében az áruk közösségi helyzettel rendelkeznek, illetve gyűjtő vámáru-nyilatkozatot sem, hanem az említett harmadik országokban, azaz a Közösség vámterületén kívül letelepedett szállítók által a 2000. év során kiállított számlák benyújtására szorítkozott.

28 A vámhatóságok megállapították, hogy azon árukat, amelyek vonatkozásában nem került bizonyításra, hogy azokat a tagállamok vámhatóságai előtt a szabad forgalomba bocsátásra vonatkozó eljárások alá vonták, nem közösségi áruknak kell tekinteni. Ezen árukat a Vámkódex 37. cikkének megfelelően hozták be az Unió vámterületére, és a végrehajtási rendelet 313. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján az azon áruk közösségi helyzetének az utóbbi cikk (1) bekezdésében szereplő vélelme, amelyek az Unió vámterületén találhatók, az esetükben nem alkalmazható.

29 A vámhatóságok arra a következtetésre jutottak, hogy az érintett árukat jogellenesen juttatták be az Unió vámterületére, és e jogellenesség behozatalivám-tartozás keletkezését vonta maga után a Vámkódex 202. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban, valamint ezzel egyidejűleg behozatalihozzáadottértékadó-tartozást keletkeztetett.

30 A vámügyi jogviták és vámellenőrzés tárgyában illetékes portói regionális igazgató (Portugália) 2003. augusztus 21-i határozatával e vámtartozás címén 353 903,04 euró összeg megfizetését követelte a Suez II-től. A fizetési felszólítás a 2000. június 16. és 2000. augusztus 24. közötti időszak során keletkezett tartozásokra vonatkozott.

31 A Suez II az említett összeget 2003. szeptember 8-án fizette meg. Tekintettel azonban arra, hogy bár nem tudta bizonyítani, az érintett árukat az Unió vámterületén különböző gazdasági szereplők különböző tagállamok vámhatóságai előtt már szabad forgalomba bocsátották, és arra, hogy ebben az esetben ezen áruk nem közösségi helyzete bizonyításának terhe a vámhatóságokra irányult, a Suez II keresetet indított a Tribunal Tributário do Porto (portói adóügyi bíróság, Portugália) előtt a vámügyi jogviták és vámellenőrzés tárgyában illetékes portói regionális igazgató 2003. augusztus 21-i határozatának megsemmisítése iránt.

32 Azt követően, hogy a Tribunal Tributário do Porto (portói adóügyi bíróság) e keresetet 2013. február 28-i ítéletével elutasította, a Suez II jogorvoslatot terjesztett elő ezen ítélet ellen a Supremo Tribunal Administrativo (közigazgatási legfelsőbb bíróság, Portugália) előtt.

33 E körülmények között a Supremo Tribunal Administrativo (legfelsőbb közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„A Vámkódex végrehajtási rendelete 313. cikkének (1) bekezdése értelmében vélelmezni kell-e a jelen ügyben hivatkozott áruk közösségi jellegét, ha nem nyer megállapítást, hogy nem rendelkeznek ilyen jelleggel, vagy azokat a [Vám]kódex 37. cikke értelmében az Unió területére beléptetett olyan áruknak kell-e tekinteni, amelyek a végrehajtási rendelet 313. cikke (2) bekezdése a) pontjának első részében előírt kivétel hatálya alá tartoznak, és ezért csak azon áruk közösségi jellegét kell-e elismerni, amelyek tekintetében bizonyították, hogy azokat az Unió vámterületén szabad forgalomba bocsátási eljárás alá vonták?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

34 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a végrehajtási rendelet 313. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan árukat, mint amelyek az alapügy tárgyát képezik, amelyeket harmadik országokban letelepedett társaságok szállítottak és számláztak ki az Unió vámterületén letelepedett valamely társaság részére abból a célból, hogy azokat ott használják, az említett cikk (1) bekezdésének megfelelően úgy kell tekinteni, mint amelyek a közösségi áruk helyzetével rendelkeznek, amennyiben nem bizonyított, hogy e helyzettel nem rendelkeznek, vagy úgy, mint amelyeket a Vámkódex 37. cikke értelmében e területre beléptettek, és amelyek ezért a végrehajtási rendelet 313. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szereplő kivétel hatálya alá tartoznak, és ezért csak azon áruk közösségi jellegét kell elismerni, amelyek tekintetében bizonyították, hogy azokat az Unió vámterületén szabad forgalomba bocsátási eljárás alá vonták.

35 A Suez II azt állítja, hogy az olyan árukra, mint amelyek az alapügy tárgyát képezik, amelyek az Unió vámterületén találhatók abban az időpontban, amikor a vámjogi helyzetük meghatározásának kérdése felmerül, vonatkoznia kell a végrehajtási rendelet 313. cikkének (1) bekezdésében kimondott általános vélelemnek, és azokat közösségi áruknak kell tekinteni, kivéve abban az esetben, ha a vámhatóság ennek ellenkezőjét bizonyítja. Abból a tényből, hogy ezen árukat nem kísérik a szabad forgalomba bocsátásukat igazoló dokumentumok, nem következhet, hogy azokat jogellenesen juttatták be az Unió vámterületére.

36 Az észrevételeket előterjesztő kormányok és az Európai Bizottság ezzel szemben arra hivatkoznak, hogy az alapügy tárgyát képező áruk a végrehajtási rendelet 313. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szereplő kivétel hatálya alá tartoznak, mivel azokat úgy kell tekinteni, mint amelyeket a Vámkódex

37. cikke értelmében léptettek be az Unió vámterületére, amelyek az e vámterületre való beléptetésüktől kezdve vámfelügyelet alatt állnak, és mindaddig vámfelügyelet alatt maradnak, amíg a vámjogi helyzetük meghatározásához szükséges. Mivel az árukra vonatkozóan az Unió vámterületére való beléptetésükkor nem nyújtottak be vámáru-nyilatkozatot, és nem vonták őket valamely vámeljárás alá, azokat úgy kell tekinteni, mint amelyeket jogellenesen juttatták be e területre, és a jogellenes bejuttatás időpontjában a Vámkódex 202. cikkével összhangban vámtartozás keletkezett.

37 E vonatkozásban először is emlékeztetni kell arra, hogy a végrehajtási rendelet 313. cikke (1) bekezdésének szövegére tekintettel az Unió vámterületén található árut közösségi helyzetű árunak kell tekinteni egyrészről a Vámkódex 180. cikke rendelkezéseinek és a végrehajtási rendelet 313. cikke (2) bekezdésében meghatározott kivételek függvényében, másrészről pedig azon helyzetek kivételével, amelyekben bizonyított, hogy ezen áruk nem rendelkeznek közösségi vámjogi helyzettel. A végrehajtási rendelet 313. cikkének (2) bekezdése szerint az Unió vámterületére a Vámkódex 37. cikke értelmében behozott áruk nem tekinthetők közösségi áruknak, kivéve ha a végrehajtási rendelet 314–323. cikke alapján megállapítást nyer, hogy közösségi helyzettel rendelkeznek.

38 Elöljáróban rá kell mutatni, hogy a Vámkódex 180. cikkében kimondott, az áru vámszabad területről vagy vámszabad raktárból történő kiléptetésével kapcsolatos feltétel a jelen esetben, az alapjogvita tényállására tekintettel irreleváns.

39 Annak érdekében, hogy a kérdést előterjesztő bíróság részére hasznos választ lehessen adni, tágabb rendszertani összefüggésben kell meghatározni a végrehajtási rendelet 313. cikkének (1) bekezdésében szereplő vélelem és az említett cikk (2) bekezdésében szabályozott kivételek hatályát, oly módon, hogy e rendelkezéseket össze kell kapcsolni a Vámkódex releváns rendelkezéseivel, különösen azokkal, amelyek az Unió vámterületére behozott árukkal, a közösségi áruk helyzetére és a harmadik országokból importált áruknak az Unió vámterületén való szabad forgalomba bocsátására vonatkoznak.

40 E vonatkozásban, először is, mivel a végrehajtási rendelet 313. cikkének (2) bekezdése az Unió vámterületére a Vámkódex 37. cikke értelmében behozott áru fogalmára utal, azt többek között a Vámkódex 4. cikkének 13. és 19. pontjára, valamint 37., 38., 40., 43. és 45. cikkére tekintettel kell értelmezni, amelyek e kódex III. címe alá tartoznak, amely cím különösen áruknak az Unió vámterületére történő behozatalával kapcsolatos kötelezettségekre, a vámjogi helyzetük meghatározásáig történő vámfelügyelet alá helyezésükre, valamint a vám elé állításra és a vámáru-nyilatkozat megtételére vonatkozik.

41 A vámfelügyeletet a Vámkódex 4. cikkének 13. pontja úgy határozza meg, mint a vámjogszabályok betartásának biztosítása céljából általában tett intézkedést.

42 Ugyanezen kódex 37. cikke alapján az Unió vámterületére behozott áru a beléptetése időpontjától kezdve vámfelügyelet alatt áll. E felügyelet keretében az árukat az említett hatóság a hatályban lévő rendelkezéseknek megfelelően ellenőrizheti, és azok addig maradnak vámfelügyelet alatt, amíg erre vámjogi helyzetük meghatározásához szükség van; nem közösségi áruk esetében pedig addig, amíg a vámjogi helyzetük meg nem változik, vámszabad területre vagy vámszabad raktárba kerülnek, újraexportálják vagy megsemmisítik őket (2005. március 3-i Papismedov és társai ítélet, C-195/03, EU:C:2005:131, 21. pont).

43 A 2005. március 3-i Papismedov és társai ítélet (C-195/03, EU:C:2005:131) 22. pontjában a Bíróság rámutatott, hogy az Unió területére érkező áruk az e területre való beléptetéstől kezdve vámfelügyelet alatt állnak, függetlenül attól, hogy azokat szabályosan vagy a Vámkódex 38–41. cikke és 177. cikke első bekezdésének második francia bekezdése megsértésével léptették be, amit a felügyeleti hatóságoknak ellenőrzésük útján kell megállapítaniuk. Ebből következik, hogy az áruk ilyen vámfelügyelet alá vonása nem kötődik ezen áruk e vámterületre való beléptetésének szabályszerűségéhez.

44 A „jogellenes bejuttatás” fogalmának körülhatárolását a Vámkódex számos rendelkezése lehetővé teszi. Ily módon, a Vámkódex 202. cikke úgy határozza meg a „jogellenes bejuttatást”, mint amely a behozatalivám-köteles árunak az e kódex 38–41. cikkének és 177. cikke első bekezdése második francia bekezdésének megsértésével az Unió vámterületére, vagy a vámszabad területen, illetve vámszabad raktárban elhelyezett ilyen áru esetében e vámterület más részére történő bejuttatása (2005. március 3-i Papismedov és társai ítélet, C-195/03, EU:C:2005:131, 25. pont).

45 Közelebbről a Bíróság úgy határozott, hogy jogellenes bejuttatásnak minősül az áruk olyan behozatala, amely nem tartja tiszteletben a Vámkódex által előírt következő szakaszokat. Először is e kódex 38. cikkének (1) bekezdése szerint az Unió vámterületére bejuttatott árut haladéktalanul tovább kell szállítani a vámhatóság által kijelölt vámhivatalhoz vagy vámszabad területre. Másodszor az említett kódex 40. cikke alapján, amikor az áru megérkezik a vámhivatalhoz, akkor azt vám elé kell állítani. Az áru vám elé állítását ugyanezen kódex 4. cikkének 19. pontja úgy határozza meg, hogy az a vámhatóság erre megállapított módon történő értesítése az árunak a vámhivatalba, vagy a vámhatóságok által kijelölt vagy jóváhagyott egyéb helyre történő megérkezéséről (2005. március 3-i Papismedov és társai ítélet, C-195/03, EU:C:2005:131, 26. pont; 2009. április 2-i Elshani ítélet, C-459/07, EU:C:2009:224, 21. pont).

46 Az említett rendelkezések összességének szövegéből következik, hogy annak megállapításához, hogy az árut az Unió vámterületére szabályszerűen léptették be, azt a megérkezésekor a vámhivatalhoz vagy vámszabad területre kell szállítani, és vám elé kell állítani. Ez utóbbi, a beléptetésért felelős vagy az áru fuvarozásáért felelősséget vállaló személyt terhelő kötelezettség célja annak biztosítása, hogy a vámhatóságokat ne csak az áruk megérkezéséről, hanem a szóban forgó árucikk vagy termék típusára vonatkozó valamennyi adatról, valamint ezen áruk mennyiségéről is értesítsék. Ugyanis ezek azok az információk, amelyek lehetővé teszik az áruk megfelelő azonosítását tarifális besorolásuk, és adott esetben a behozatali vám kiszámítása céljából (2009. április 2-i Elshani ítélet, C-459/07, EU:C:2009:224, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

47 E vonatkozásban a Bíróság megállapította, hogy a Vámkódex 4. cikke 19. pontjának, 38. cikke (1) bekezdésének, valamint 40. cikkének szövegéből és rendszeréből egyértelműen kitűnik, hogy az Unió vámterületére bejuttatott valamennyi árut vám elé kell állítani (2004. március 4-i Viluckas és Jonusas ítélet, C-238/02 és C-246/02, EU:C:2004:126, 22. pont; 2009. április 2-i Elshani ítélet, C-459/07, EU:C:2009:224, 23. pont). Az áruk jogellenes bejuttatása megvalósul, amikor az áruk anélkül haladnak túl az Unió vámterületén belül elhelyezkedő első vámhivatalon, hogy azokat ott vám elé állítanák (2009. április 2-i Elshani ítélet, C-459/07, EU:C:2009:224, 25. pont).

48 Következésképpen úgy kell tekinteni, hogy azok az áruk képezik a Vámkódex 202. cikkének értelmében vett „jogellenes bejuttatás” tárgyát, amelyek – miután átlépték az Unió külső szárazföldi határát – az említett területen túlkerültek az első vámhivatalon anélkül, hogy azokat odaszállították és vám elé állították volna, aminek eredményeként az áruk beléptetésének tényét az ezen kötelezettség teljesítéséért felelős személyek nem közölték a vámhatóságokkal (2009. április 2-i Elshani ítélet, C-459/07, EU:C:2009:224, 26. pont).

49 Egyébiránt az áruk vám elé állítása, amelyet a Vámkódex 40. cikke ír elő, az említett kódex 43. és 45. cikkére tekintettel magában hordozza az azzal összefüggő, a gyűjtő árunyilatkozat rövid határidőben történő benyújtására, illetve az érintett áruk vámjogi sorsának meghatározása céljából ugyanezen határidő alatt az alaki követelmények teljesítésére, azaz arra vonatkozó kötelezettséget, hogy amennyiben az áru vámeljárás alá vonását kérik, tegyenek vámáru-nyilatkozatot. A Bíróság rámutatott, hogy a két műveletre általában egyidejűleg kerül sor (2005. március 3-i Papismedov és társai ítélet, C-195/03, EU:C:2005:131, 30. pont).

50 Ebből következik, hogy minden olyan társaságnak, mint a Suez II, amely az Unió vámterületén található telephelyén harmadik országokban letelepedett társaságoktól vásárolt árukat birtokol, a Vámkódex 14. cikke értelmében vett, az árukereskedelemmel kapcsolatos műveletekben részt vevő személyként

képesnek kell lennie annak bizonyítására, hogy ezen árukat valamely uniós vámhivatalnál bemutatták, és hogy e vámhivatalhoz gyűjtő vámáru-nyilatkozatot nyújtottak be, vagy a szóban forgó áruk vámjogi sorsának meghatározásához szükséges alakiságokat teljesítették. Ha e kötelezettségeket nem teljesítették, úgy kell tekinteni, hogy megvalósult a Vámkódex 202. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett, „a behozatalivám-köteles árunak a Közösség vámterületére történő jogellenes bejuttatása[…]”.

51 Másodszor a végrehajtási rendelet 313. cikkét a Vámkódexnek a közösségi áru vámjogi helyzetére és a harmadik országokból importált áruknak az Unió vámterületén történő szabad forgalomba bocsátására irányuló eljárásra vonatkozó rendelkezéseivel összefüggésben kell értelmezni.

52 Ezen összefüggésben előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy az áruknak a Suez II telephelyén való elhelyezését és az azoknak megfelelő, a vállalkozás könyvelésében nyilvántartásba vett és a valamely harmadik országban letelepedett szállító által kiállított számlákat nem vitatták. Az sem vitatott, hogy az említett áruk vonatkozásában nem bizonyították, hogy valamely uniós vámhivatalnál lefolytatták a szabad forgalomba bocsátásra vonatkozó eljárásokat.

53 A Suez II ugyanakkor arra hivatkozik, hogy a végrehajtási rendelet 313. cikke az első bekezdésében kimondott azon az elven alapul, amely szerint az Unió vámterületén található árukat uniós áruknak kell tekinteni, aminek a következtében, ellenkező bizonyíték hiányában el kell ismerni vagy azt, hogy ezen árukat a Vámkódex 4. cikke (7) bekezdésének első és harmadik francia bekezdésében előírt feltételek mellett e területen állították elő, vagy azt, hogy azokat a Vámkódex ugyanezen rendelkezésének második francia bekezdésével és a Vámkódex 79. cikkével összhangban szabad forgalomba bocsátották. Az alapügy tárgyát képezőkhöz hasonló áruk közösségi vámjogi helyzetének e vélelme akkor alkalmazandó, ha a vámhatóságok nem bizonyítják, hogy azon nem közösségi áruk vámjogi helyzetével rendelkeznek.

54 Ahogyan arra a Bizottság rámutat, ezen érv nem fogadható el.

55 Egyrészről az olyan áruk, mint amelyek az alapügy tárgyát képezik, amelyeket harmadik országokban letelepedett szállítók számláztak ki az Unió vámterületén működő valamely társaságnak, nem élvezik a közösségi helyzetű áru vámjogi helyzetét, amennyiben nem bizonyították, hogy azokat az Unió vámterületén szabad forgalomba bocsátási eljárás alá vonták.

56 A Vámkódex 4. cikke 15. pontjának a) pontjával és 16. pontjának a) pontjával összhangban valamely áru egyik lehetséges vámjogi sorsa az áru vámeljárás alá vonása, és azon vámeljárásoknak, amelyek alá valamely áru vonható, egyike a szabad forgalomba bocsátás. Ezenkívül az uniós árunak a Vámkódex 4. cikkének (7) bekezdésében szereplő meghatározása e helyzetet többek között azon áruknak biztosítja, amelyeket az Unió vámterületének részét nem képező országokból importálnak, és amelyeket szabad forgalomba bocsátottak.

57 Az EK-Szerződésnek az alapügy tényállásának megvalósulása idején hatályos 24. cikke úgy rendelkezett, hogy a harmadik országokból érkező termékek akkor tekinthetők egy tagállamban szabad forgalomban lévőnek, ha az adott tagállamban eleget tettek a behozatal alaki követelményeinek, és a fizetendő vámot vagy az azzal azonos hatású díjakat az adott tagállamban e termékekre beszedték.

58 A Vámkódex 79. cikke úgy rendelkezik, hogy a szabad forgalomba bocsátással a nem közösségi áru a közösségi vámjogi helyzetű áru helyzetét nyeri el. A szabad forgalomba bocsátás maga után vonja a kereskedelempolitikai intézkedések alkalmazását, az áru behozatalával kapcsolatban megállapított egyéb vámalakiságok elvégzését és a jogszabály alapján fizetendő vámok megállapítását.

59 Másrészről olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben is felmerültek, az áruk vámjogi helyzetére vonatkozó bizonyítási terhet illetően meg kell állapítani, hogy a végrehajtási rendelet 313. cikkének (1) bekezdésében említett vélelem akkor dől meg, ha a vámhatóság az ellenőrzési jogkörének gyakorlása során megállapítja, hogy az e rendelkezésben szereplő bizonyos kivételek és fenntartások feltételei – különösen az alapügyben a végrehajtási rendelet 313. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett feltétel – teljesülnek. Ilyen helyzetben, hogyan az a jelen ítélet 50. pontjából is következik, az importőr feladata a szóban forgó áruk közösségi helyzetének igazolása. E bizonyíték hiányában a Vámkódex 202. cikke (1) bekezdésének a) pontja alkalmazandó.

60 Ahogyan a jelen ítélet 50. pontjából, valamint a Vámkódex 13. és 16. cikkének együttes olvasatából kitűnik, az olyan importőrt, mint a Suez II, érdekelt személynek kell tekinteni, mivel a telephelyén a szóban forgó árukat tartotta a birtokában, amelyeket a harmadik országokban letelepedett szállítók által kiállított számlák kísértek, továbbá köteles a vámhatóságok részére a megkívánt segítséget megadni, és a vámhatóságok rendelkezésére bocsátani valamennyi iratot és információt, azok megjelenési formájára való tekintet nélkül.

61 Ahogyan a jelen ítélet 41–43. pontjában szerepel, a Vámkódex 4. cikke 13. és 37. pontjának alkalmazásával a vámhatóságok – a Vámkódex 13. cikke által részükre biztosított általános ellenőrzési jogkörön túl – arra is jogosultak, hogy a Vámkódex 37. cikke alapján olyan árukat is ellenőrizzenek, mint amelyek az alapügy tárgyát képezik, annak meghatározása érdekében, hogy ezen áruknak az Unió vámterületére való beléptetésére jogszerűen vagy az említett kódex 38–41. cikkének és 177. cikke (1) bekezdése második francia bekezdésének megsértésével került-e sor.

62 Ebből következik, hogy olyan körülmények között, mint amelyek az alapeljárásban felmerültek, az olyan importőr vállalkozás, mint a Suez II feladata azon érintett áruk vámjogi helyzetének bizonyítása, amelyek álláspontja szerint közösségi áruknak minősülnek. Amennyiben nem szolgáltat bizonyítékot az említett áruk vámjogi helyzetének igazolására, a vámhatóságok ebből arra a következtetésre juthatnak, hogy az említett áruk nem közösségi áruk helyzetével rendelkeznek.

63 A fenti megfontolásokra tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a végrehajtási rendelet 313. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az olyan árukat, mint amelyek az alapügy tárgyát képezik, amelyeket harmadik országokban letelepedett társaságok szállítottak és számláztak ki az Unió vámterületén letelepedett valamely társaság részére abból a célból, hogy azokat ott használják, úgy kell tekinteni, mint amelyeket a Vámkódex 37. cikke értelmében e területre beléptettek, és amelyek ezért a végrehajtási rendelet 313. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szereplő kivétel hatálya alá tartoznak, és ezért csak azon áruk közösségi jellegét kell elismerni, amelyek tekintetében bizonyították, hogy azokat az Unió vámterületén szabad forgalomba bocsátási eljárás alá vonták.

A költségekről

64 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

Az 1998. január 12-i 75/98/EK bizottsági rendelettel módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet 313. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az olyan árukat, mint amelyek az alapügy tárgyát képezik, amelyeket harmadik országokban letelepedett társaságok szállítottak és számláztak ki az Európai Unió vámterületén letelepedett valamely társaság részére abból a célból, hogy azokat ott használják, úgy kell

tekinteni, mint amelyeket az 1996. december 19-i 82/97/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 37. cikke értelmében e területre beléptettek, és amelyek ezért a 75/98 rendelettel módosított 2454/93 rendelet 313. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szereplő kivétel hatálya alá tartoznak, és ezért csak azon áruk közösségi jellegét kell elismerni, amelyek tekintetében bizonyították, hogy azokat az Unió vámterületén szabad forgalomba bocsátási eljárás alá vonták.

Aláírások